

til den foregaaende Anstæffelse af store Kanoner til Søbefæstingen. Nu forekommer det mig, at, naar jeg ser hen paa den Tid, der er gaaet efter 1875, i den Stilling, Flertallet har indtaget til Spørgsmaalet om Forsvarsvæsenets Fremme, og den Stilling, Regjeringen har indtaget til Spørgsmaalet derom, venter jeg mig mere af Regjeringens Billie end af Flertallets. Vel maa ogsaa jeg indrømme, at den nuværende Regjering i 1876 efter min Anstæffelse burde have indtaget en anden Stilling — jeg udtalte det dengang og har udtalt det oftere siden — til et da foreliggende bestemt Spørgsmaal, end den gjorde, hvorved den, om den end ikke havde bragt Sagen nærmere til sin Afgjørelse, dog paa en mere evident Maade, nemlig ved dengang at stille sig anderledes til Spørgsmaalet om ekstraordinær Skat, vilde have gjort det klart, hvor det var, Skylden og Ansvaret for, at Forsvarssagen ikke fremmes, laa, — mere klart ialtsald, end det nu kan siges at være. Som sagt, jeg udtalte det, jeg her har omtalt, med tilstrækkelig Tydelighed den paagjældende Dag i 1875, og det forekommer mig, at jeg havde saa gode Grunde til at stille mig dengang, som jeg gjorde. Som sagt, Stillingen er jo den, at i dette Dieblit vil man afgjøre de 3 store Spørgsmaal paa en Maade, som er modsat den, hvorpaa man afgjorde dem sidst i 1875. I 1875 gav man Universitetet et Tilskud, hvorefter Statsregnskabet senere viser, at det omtrent var tilstrækkeligt til at dække Underbalancen. Man gav Bevilling til Vandværksbetjening i Belgoland, og man gav Tillæg til Lønninger paa 4,000 Kr. Havde man ikke stillet sig saaledes i Realiteten nu, saa vilde al Strid være undgaaet. Jeg ser ikke, hvad der kan bevæge Flertallet til i Realiteten nu i 1882 at indtage en anden Stilling end i 1875, og hvad der var rigtigt i Realiteten i 1875, maa ogsaa være rigtigt i Realiteten i 1882. Jeg udtalte ved en anden Leilighed under samme Forhandlinger i 1875 — jeg har ikke flaaet det paagjældende Sted i Tidenden efter, men det vil kunne efterspørges — at, dersom det maatte forudsættes at være rigtigt, hvad man da antog om den daværende Regjering, saa tilsigtede den at gaa udenfor Forfatningen. Jeg skal ikke afgjøre, om vi dengang gjorde Regjeringen Uret eller ikke, men jeg udtalte tillige, at ved en tidligere foreliggende Leilighed, da man negtede fra Flertallets Side at tage Finantsloven under Behandling, saae jeg i Flertallets Opdræben et Angreb paa Forfatningen. Ved nu i dette Dieblit at se paa Flertallets Opdræben og se paa, hvorledes det nu af politiske og udenfor liggende Grunde afgjør Realiteter paa anden Maade end efter Realiteten, skjønner jeg ikke rettere, end at Flertallet gjør sig skyldig i samme Feil som tidligere. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) tilraabte mig, om vi saa under bestemte Forudsætninger

vilde vælge Regjeringen. Det ærede Medlem veed meget godt, at der har foreligget Spørgsmaal til Behandling her i Thinget, hvor Stillingen har været den, at der under visse Forudsætninger kunde være opnaaet en Overenskomst, der stærkt vilde have afficeret Regjeringens Stilling og maasse ført til dens Afgang. Der blev før nævnt Spørgsmaalet om Forsvarssagen i 1875—76. Det ærede Medlem veed meget godt, hvorledes Stillingen var dengang, hvor iverige vi fra Folke-thingets Mindretals Side ønskede denne Sag fremmet paa en vis Maade. Det ærede Medlem veed meget godt, hvorledes vi da med Varme og Styrke udtalte os for her at gaa ind paa det Krav, som han og hans Venner stillede om en ekstraordinær Skat, naar de saa vilde enes med os om Maaden, hvorpaa Forsvarssagen kunde afgjøres. Det ærede Medlem veed meget godt, hvorledes Regjeringens Chef dengang udtalte, at, dersom der opnaaedes en Overenskomst om Sagens Afgjørelse, ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om en ekstraordinær Skat, da skulde han for sit Bedkommende ikke stille nogen Hindring derimod. (Modsigelse). Jo, det er udtalt og flaar i Tidenden, de Herrer kunne flaa det op (Modsigelse). Ja, skulde jeg tage feil, vil det kunne oplyses; der er da ialtsald flere end een, som vil kunne erindre, at noget Saadant blev udtalt. Men selv om jeg skulde tage feil, selv om det skulde vise sig, at noget Saadant ikke ligefrem er udtalt, vil jeg sige til det ærede Medlem, at den Stilling, vi dengang indtog til denne Sag, var saa tydelig, at naar de Herrer havde villet enes med os om Sagens Realitet, vilde vi overfor dem have gjort saadanne Indrømmelser og være gaaet sammen med dem i Kampen for denne Sag, at vi vilde have været rede til at tage, hvad der vilde følge deraf. (Ubrudt). Det ærede Medlem siger, at vi løb fra Overenskomsten i 1875; nei, den blev holdt og naaede sit tilsigtede Maal. Jeg skjønner ikke, at der foreligger nogen som helst Modsigelse mellem den Stilling, vi indtog dengang, og den, vi nu indtage. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (S. Hansen) talte i sit Foredrag forleden Dag om republikaniske Understrømme og sigtede da til en Samtale, som er falden udenfor Rigsdagen, og hvor jeg skal have været den ene Part. At det forholder sig saa, blev yderligere bekræftet for et Dieblit siden af den ærede Ordfører. Jeg skal selvfølgelig ikke i nogen Maade indlade mig herpaa, jeg synes endog, at de Herrer, som kræve, at Hans Majestæt Kongen skal holdes udenfor Forhandlingen, gjøre Uret i at drage en privat Samtale, hvori han har været den ene Part, frem. Jeg finder dette høilig urigtigt, og jeg føler mig selvfølgelig afflaaret fra at indlade mig paa her at gennemgaa Enkelthederne af en saadan Samtale, ligesom jeg føler mig afflaaret derfra ved enhver Leilighed. Min ærede Ven fra Skjerteminde (N. Andersen)